

Slovenské ľudové rozprávky

Ľudia si oddávna vo voľných chvíľach rozprávali rozprávky a ústnym podaním sa šírili z generácie na generáciu.

Sklený vrch

V jednej dedine bývali raz dvaja bratia. Starší bol veľmi zlý a skúpy, a preto i bohatý. Mladší bol chudobný, takže nemal často ani čo do úst vložiť, ale bol veľmi dobrý a statočný. Neraz prišiel chudák k svojmu bratovi prosiť, že ho núdza priprela, ale ten bohatý mu nikdy nič nedal. Raz ho tiež takto nebratsky odbil, hlad neboráka trápil na hrôzu – nuž čo si mal počať? Šiel do hory, natrhal sa plánok a najedol sa, hoci boli kyslé. A keď sa najedol, ľahol na zem a zaspal. Kým spal, veľmi premrzol. „Ach, kdeže sa aspoň trochu zahrejem?“ vravel si, „brat ma do domu nepustí a moja chalupa už dávno ohňa nevidela. Ale pôjdem na Sklený vrch, ľudia hovoria, že tam vždy oheň horieva. Pobral sa a šiel. Zďaleka videl na Sklenom vrchu veľký oheň horieť a dvanásť ľudí okolo neho sedieť. Keď tých ľudí zazrel, predesil sa, ale potom predsa podišiel k nim. Pozdravil sa a poprosil: „Ach, dobrí ľudia, zmilujte sa nado mnou! Som chudobný, nemám ohňa, dovoľte sa mi pri vašom ohni zahriať.“ Všetci dvanásť naňho pozreli a vážne prehovorili: „Synak, sadni si medzi nás, zahrej sa od daktorého z nás.“ Sadol si medzi nich a keď všetci mlčali, mlčal aj on, neopovážil sa ich mlčanie pretrhovať. Mlčky pozoroval, ako si všetci miesta premieňajú. Tí dvanásť obišli oheň dookola, a keď už bol každý zasa na svojom mieste, z horiaceho ohňa sa zdvihol starý človek a takto sa chudobnému človeku prihovoril: „Človeče, nekráť tu takto život, ale chod' domov, pracuj a statočne sa spravuj! A naber si t tohto uhlia, veď ho my aj tak nestrovíme.“ Tí dvanásť vstali, nasypali uhlia do veľkého mecha a podali mu ho. Chudák sa im pekne poďakoval a šiel domov. Prišiel naradovaný, že už aspoň ohňa bude mať, a dal sa ho na ohnisko vysypať. Ale čo nevidí? Každá iskrička, sotva na zem doletela, premenila sa na zlatý peniaz. Vysypal všetko uhlie a peňazí samu nakopilo tolká hŕba, že ich ani spočítať nevedel. Až zaplakal od radosti. Po čase sa rozhodol premerať ich. Merice nemal, pobral sa teda k bohatému bratovi a prosil ho, aby mu merice požičal. Bohatému bratovi sa nevidelo, čo bude chudák mericou premeriavať a preto dno merice smolou pomazal. Mladší brat len meral milé peniaze a mnoho ich nameral. Keď domeral, vzal mericu a zanesol ju bratovi. Nezbadal, že sa naspodku niekoľko peňazí nalepilo. Starší brat hneď zbadal, že mladší peniaze meral, a zlostne ho okríkol: „Potvora, chcel si ma oklamať, ale som ťa dostriehol. Povedz mi naskutku, kde si ich vzal, lebo ak nie, obžalujem ťa, že si ich ukradol!“ Čo si mal neborák mladší počať? Vyjavil mu všetko a porozprával, kde tie peniaze vzal. Starší brat závistlivým okom hľadel na mladšieho. Darmo mal dosť bohatstva, chcel mať ešte viac. Čo neurobil? Vybral sa na Sklený vrch.

oooooooooooo

Na druhý deň všade hľadali boháča, ale nikto nevedel, kde sa podel. Jeho brat azda tušil, ale mlčal, akoby onemel.

Už mal teraz aj mladší dosť všetkého. Kúpil si pole, pár volov a gazdoval si. A keďže mu chýbala gazdiná, našiel si rúču dievčinu, oženil sa a žil šťastne a spokojne.

Úloha č. 1

Doplň tú časť rozprávky, ako bohatý brat prišiel na Sklený vrch.

.....

.....

.....

.....

.....

Úloha č. 2

Napiš, aké znaky má rozprávka.

.....

.....

Úloha č. 3

V ktorej rozprávke tiež vystupujú dvanásť muží, sediaci okolo ohňa? Koho predstavujú?

.....

.....

Úloha č. 4

Napiš, ktorá je tvoja najobľúbenejšia rozprávka.

.....

Úloha č. 5

Ilustruj rozprávku Sklený vrch.

